

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

นายกมล สุปรียสุนทร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-008-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017293 117884849

Money Bill

Mr. Kamol Supreyasunthorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-008-7

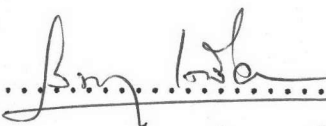
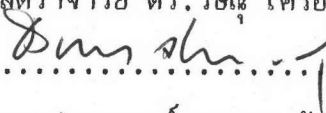
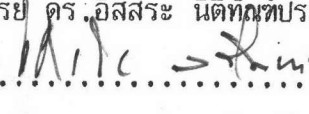
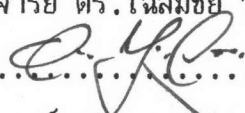
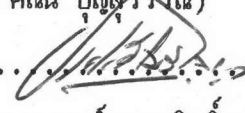

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน
โดย นายกมล สุปรีย์สุนทร
ภาควิชา นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ธงทอง จันทรางศุ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ เครืองาม)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ธงทอง จันทรางศุ)
.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อิสสระ นิตทัณฑ์ประภาศ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เฉลิมชัย วสินนท์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ คณิน บุญสุวรรณ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไชววิไลกุล)

กมล สุปรียสุนทร : ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงิน (Money Bill) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.ธงทอง จันทรางศุ, 316 หน้า. ISBN 974-579-008-7

ความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารดำเนินไปในลักษณะที่ว่า ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้
ออกกฎหมายและฝ่ายบริหารเป็นผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม สำหรับสิทธิในการริเริ่มเสนอกฎหมาย
นั้นรัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นสิทธิริเริ่มของทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ในทางปฏิบัติมีรัฐธรรมนูญ
ต่างประเทศหลายประเทศได้บัญญัติตัดทอนสิทธิในการริเริ่มกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติ โดยเฉพาะอย่าง-
ยิ่งสิทธิในการเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงิน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
2521 ก็เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งที่จำกัดอำนาจดังกล่าวของฝ่ายนิติบัญญัติ ทั้งนี้เนื่องจากรัฐธรรมนูญบัญญัติ
ให้อำนาจในการวินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงินอันจะต้องมี
คำรับรองของนายกรัฐมนตรี เป็นอำนาจของประธานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาและการไม่
ยอมรับในหลายเรื่องทั้งจากฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร

จากการศึกษาวิจัยถึงการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับทางการเงินของประธานสภาผู้แทน
ราษฎร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521 พบว่า ภายในระยะเวลาและข้อ
จำกัดบางประการนั้นประธานสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่มักสามารถวินิจฉัยได้อย่างมีเหตุผล เมื่ออำนาจต่อ
การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญพอสมควร ทั้งเป็นที่ยอมรับ
และรับได้จากฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารหรือระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติด้วยกันเอง

อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งการพิจารณาของประธานสภาผู้แทนราษฎรอาจประสบปัญหาได้
เพราะบ่อยครั้งที่มีการเมืองเข้ามาแทรก จึงจำเป็นต้องมีการใช้อำนาจของประธานสภาผู้
แทนราษฎรอยู่บนพื้นฐานแห่งเหตุผลที่สามารถอธิบายได้ มิฉะนั้นจะกลายเป็นว่าทุกอย่างอยู่บนพื้นฐาน
ทางการเมือง อันจะทำให้การวินิจฉัยปราศจากบรรทัดฐานและก่อให้เกิดปัญหาทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่าย
บริหารได้ในที่สุด

ภาควิชานิติศาสตร์.....
สาขาวิชานิติศาสตร์.....
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
(Handwritten signatures)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

KAMOL SUPREYASUNTHORN: MONEY BILL. THESIS ADVISOR: ASSO. PROFESSOR
TONGTHONG CHANDRANSU, 316 PP. ISBN 974-579-008-7

The relationship between the legislature and the Executive is based on the principle that the legislature enacts the Law while the Executive enforces the enacts law. However the right to propose the bill belongs to both the MP and the Cabinet. The right of the MP may be limited as found in many constitutions of various countries. This is true especially in the case of the money bill or the financial bill. The Constitution of Thailand B.E.2521 also limited the right of the MP to initiate or propose the money bill to the House of Representatives by providing that such a bill must get the approval from the Prime Minister. The power to decide whether such a bill is a financial or non-financial one was vested with the Speaker of the House.

This research finds that while most of the bills were reasonably decided by the Speaker, some of them were not base the acceptable reasons because of the political factor. It is suggested therefore that the judgment of the Speaker as to whether the bill is a financial or money one should be base on reason and should follow the right precedent set by former Speakers in order to avoid on embarrassment on both the legislature and the Executive.

ภาควิชา นิติศาสตร์
สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์
ธงทอง จันทรางศุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ เสนอแนะตลอดจนตรวจ
ทานวิทยานิพนธ์ของผู้เขียนอย่างใกล้ชิดมาด้วยดีตลอด ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณอนาจ ชุณหะนันท์
อาจารย์คณิน บุญสุวรรณ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ และ ศาสตราจารย์
ดร.วิษณุ เครืองาม ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตั้งแต่เริ่มแรกแก่ผู้เขียนจนสำเร็จ และขอขอบพระคุณยิ่ง
ต่อความเอื้อเฟื้อของ คุณปัญจะ เกสรทอง คุณอุทัย พิมพ์ใจชน คุณชวัน หลีกภัย คุณบุญเอื้อ
ประเสริฐสุวรรณ ศาสตราจารย์ ดร.สมภพ ไทตระกิตย์ และคุณสุธี สุทธิสมบูรณ์ ที่ได้กรุณา
สละเวลาอันมีค่ามาให้สัมภาษณ์แก่ผู้เขียนทั้งขอขอบพระคุณในความเมตตาของพี่ ๆ จากกองการ
ประชุม สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา และกองการเมืองภายในประเทศ สำนักเลขาธิการ
นายกรัฐมนตรี ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือค้นคว้าด้านข้อมูลเอกสารและให้คำแนะนำแก่ผู้เขียน
ด้วยดี และผู้ที่ผู้เขียนจะลืมระลึกถึงและขอบพระคุณเสียมิได้เห็นจะ ได้แก่คณะกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาสละเวลาให้เกียรติมาเป็นกรรมการสอบ

ท้ายนี้ ผู้เขียนใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณมารีสา และคุณศรีสุดา สุปรียสุนทร พี่สาว
ที่ได้ให้การสนับสนุนการเงิน และกำลังใจจนสำเร็จการศึกษาซึ่งหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณค่า
พอที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่บ้างแล้ว ผู้เขียน
ขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณต่อคณาจารย์ผู้ประสาทความรู้แก่ผู้เขียนทุกท่าน และขออุทิศเป็นกุศล
บุญแด่ บิดา-มารดา อันเป็นที่รักยิ่งของผู้เขียน

กมล สุปรียสุนทร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
สมมติฐาน.....	4
วิธีการวิจัยและขอบเขตของการศึกษา.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 หลักการคิดเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	7
(1) หลักการคิดทั่วไปเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน..	7
1.1 แบบรัฐสภา.....	12
1.2 แบบประธานาธิบดี.....	15
(2) วิวัฒนาการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน	
ของไทย.....	18
2.1 ที่มาแห่งร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของไทย...	19
2.2 ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามรัฐธรรมนูญแห่ง	
ราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2521.....	24
2.2.1 เจตนารมณ์ตามรัฐธรรมนูญ.....	25

	หน้า
2.2.2 ลักษณะทั่วไปของร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ การเงิน.....	32
ก. การเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการ เงิน.....	32
ข. ระยะเวลาในการพิจารณา.....	38
2.2.3 ความหมายของร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการ เงิน.....	41
ก. การตั้งขึ้นหรือยกเลิกหรือลดหรือเปลี่ยน แปลงแก้ไขผ่อน หรือวางระเบียบการ บังคับอันเกี่ยวกับภาษีอากร.....	42
ข. การจัดสรร รับ รักษาหรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของ แผ่นดิน.....	48
ค. การกู้เงิน หรือการค้ำประกันหรือการใช้ เงินกู้.....	67
ง. เงินตรา.....	75
2.3 ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินกับการปกครองท้องถิ่น ของไทย.....	78
(3) สรุปหลักการ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	80
3 กระบวนการเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน	83
3.1 การเสนอและรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	84
3.1.1 การเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	84
ก. กรณีที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ.....	85
ข. กรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ.....	85
3.1.2 การวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของ ประธานสภาผู้แทนราษฎร.....	89

	หน้า
ก. อานาจวินิจฉัย.....	89
ข. แนวทางการวินิจฉัย.....	92
ค. หน้าที่ของประธานสภาผู้แทนราษฎรภายหลังการ วินิจฉัย.....	93
3.1.3 การรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของ นายกรัฐมนตรี.....	95
ก. เหตุผลของการต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรี	95
ข. ขั้นตอนการรับรอง.....	99
3.1.4 ผลการวินิจฉัยและรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ การเงิน.....	100
ก. ผลการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการ เงินของประธานสภาผู้แทนราษฎร.....	100
ข. ผลการรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการ เงินของนายกรัฐมนตรี.....	102
3.2 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	103
3.2.1 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ในสภาผู้แทนราษฎร.....	103
ก. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ในวาระที่ 1.....	103
- การตั้งคณะกรรมการไปพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินก่อนรับหลัก การ.....	104
- คณะรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ การเงินไปพิจารณาก่อนรับหลักการ.....	105
- ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ การเงินในวาระที่ 1.....	108

	หน้า
ข. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ในวาระที่ 2.....	109
- การพิจารณาของคณะกรรมการ.....	109
คณะกรรมการที่สภาตั้ง.....	110
คณะกรรมการเต็มสภา.....	111
- การพิจารณาของสภากายหลังจากที่คณะ กรรมการได้พิจารณาเสร็จแล้ว.....	113
- ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ การเงินในวาระที่ 2.....	113
ค. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ในวาระที่ 3.....	114
- กรณีสภาลงมติไม่เห็นชอบ.....	114
- กรณีสภาลงมติเห็นชอบ.....	114
3.2.2 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินในวุฒิสภา.....	114
ก. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ในวาระที่ 1.....	115
ข. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ในวาระที่ 2.....	115
ค. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ในวาระที่ 3.....	115
ง. ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการ เงินของวุฒิสภา.....	116
จ. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ที่วุฒิสภามีมติแก้ไขเพิ่มเติม.....	117

	หน้า
3.2.3 การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินภายหลังการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา.....	117
ก. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่ต้องย้บยั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521 มาตรา 128.....	117
ข. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินใหม่.....	118
3.3 แผนภาพขั้นตอนการเสนอและกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	121
แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการพิจารณารับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของนายกรัฐมนตรี.....	121
แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินในสภาผู้แทนราษฎร.....	122
แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนการเสนอและกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินในวุฒิสภา.....	123
แผนภาพที่ 4 ขั้นตอนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินใหม่.....	124
3.4 หลักเกณฑ์ในการรับรองและวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	125
3.4.1 หลักเกณฑ์ในการรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของนายกรัฐมนตรี.....	125
3.4.2 หลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของประธานสภาผู้แทนราษฎร.....	132

	หน้า
4 บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน	
ส่วนที่ 1 วิเคราะห์เหตุผลในการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของประธานสภาผู้แทนราษฎร.....	146
1.1 เหตุผลที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบในการวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	146
1.2 กรณีศึกษา (Case Study)	
1.2.1 ร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	152
ตัวอย่างที่ 1....ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.....	152
ตัวอย่างที่ 2....ร่างพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ....	155
ตัวอย่างที่ 3....ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากร และวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.....	157
ตัวอย่างที่ 4....ร่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.....	160
1.2.2 ร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่าไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	163

ตัวอย่างที่ 1....ร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุ ระเบิด ดอกไม้เพลิงและ สิ่งเทียบอาวุธปืน (ฉบับที่...) พ.ศ.....	166
ตัวอย่างที่ 2....ร่างพระราชบัญญัติควบคุม กิจการเทปและวัสดุ โทรทัศน์ พ.ศ.....	168
ตัวอย่างที่ 3....ร่างพระราชบัญญัติการ พิมพ์ พ.ศ.....	169
ตัวอย่างที่ 4....ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้ง ศาลจรรยา และวิธี พิจารณาคดีจรรยา พ.ศ.	171
1.2.3 ร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร วินิจฉัยว่าไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วย การเงินแล้วมีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก ในภายหลัง.....	174
1.3 การประเมินผล (Assessment).....	185
ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ดุลพินิจพิจารณา รับรองร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงิน ของนายกรัฐมนตรีและการวินิจฉัยของ ประธานสภาผู้แทนราษฎร.....	187
2.1 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ดุลพินิจ พิจารณารับรองร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินของนายกรัฐมนตรี.	187

	หน้า
2.1.1 การจัดลำดับความสำคัญ ของร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงิน.....	187
2.1.2 ระยะเวลาในการพิจารณา ของคณะกรรมการประสาน งานสภาผู้แทนราษฎร....	188
2.1.3 คณะกรรมการประสานงาน สภาผู้แทนราษฎร (ปสส.)	188
2.1.4 ปัญหาระยะเวลาในการ พิจารณารับรองของนายก รัฐมนตรี.....	189
2.1.5 ความขัดแย้งของพรรค ร่วมรัฐบาล.....	189
2.1.6 ความเห็นของหน่วยราชการ ที่เกี่ยวข้อง.....	190
2.1.7 นโยบายรัฐบาล.....	190
2.2 ปัญหาและอุปสรรคของการใช้ดุลพินิจ ในการวินิจฉัยร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินของประธานสภาผู้ แทนราษฎร.....	192
2.2.1 ความเข้าใจในบทบัญญัติ รัฐธรรมนูญเรื่องร่างพระ ราชบัญญัติเกี่ยวกับ การเงินของสมาชิกสภาผู้ แทนราษฎรและวุฒิสมาชิก....	192

	หน้า
2.2.2 บัญชีต่าง ๆ ที่เป็นเครื่อง ช่วยในการวินิจฉัยร่างพระ ราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน	192
2.2.3 ระยะเวลาในการพิจารณา	193
2.2.4 เอกสารข้อมูลทางวิชาการ	193
2.2.5 ความเป็นอิสระและเป็น กลางกับประสบการณ์ต่าง การเมืองของประธานสภา ผู้แทนราษฎร	194
2.2.6 ปัญหาความคุ้นเคยของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับ ประธานสภาผู้แทนราษฎร	194
2.2.7 ความชัดเจนแน่นอนของบท บัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธ ศักราช 2521 เรื่องร่าง พระราชบัญญัติเกี่ยว ด้วยการเงิน.....	194
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	197
บรรณานุกรม.....	207
ภาคผนวก.....	213
ประวัติผู้เขียน.....	316

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามรัฐธรรมนูญ.....	33
2	เปรียบเทียบระยะเวลาในการพิจารณาของร่างพระราชบัญญัติธรรมดาและร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	40
3	แสดงกฎหมายที่ให้อำนาจการกู้เงินในประเทศ (พันธมิตร).....	70
4	แสดงวงเงินกู้ของรัฐบาลซึ่งรัฐบาลค้ำประกัน ปีงบประมาณ 2526-2528.....	74
5	เปรียบเทียบการรับรองร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินของนายกรัฐมนตรีสมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ กับพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ระหว่างปีพุทธศักราช 2529-2533.....	98
6	เปรียบเทียบบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับการเงินของไทยและต่างประเทศ.....	139
7	แสดงร่างพระราชบัญญัติที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรวินิจฉัยว่าไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน.....	164